

לצאת מתחת למיטה / דף למנחה

הלימוד מוקדש לזכרו של טל אילון

פתיחה למנחה

המקורות שלפנינו עוסקים ברגעים שבהם אדם פוגש פחד גדול – ובחר מה לעשות איתו, באומץ.

סיפורה של גלי אילון מציב אותנו מול גבורה אזרחית צעירה: לא גבורה של כוח, אלא של אחריות, תושייה והחלטה לצאת מהמקום הבטוח כדי להציל אחרים.

השיר של חנה סנש נותן קול פנימי לרגע הקריאה – ההליכה אחרי הקול גם כשהדרך מבלבלת וכואבת.

ואצל אברהם שטרן מתוארת התמודדות ישירה עם פחד קיומי, בדידות וחוסר ודאות, מחווית השמירה של צעיר מול לילה חשוך בשטח, חוויה שבה הבחירה לפעול קודמת לביטחון. הלימוד מזמין אותנו לשאול:

מה מאפשר לאדם לפעול דווקא כשמפחדים? ואיך נראית גבורה לא כאגדה – אלא כהחלטה אנושית, ברגע אחד.

לצאת מתחת למיטה //

סיפורה של גלי אילון מהשביעי באוקטובר

- מה היה הרגע שבו גלי בוחרת להפוך מפחד לפעולה – ומה אפשר לה ללמוד ממנו?
- מה גורם לנערה או לנער לקבל החלטה שיש בה אומץ חריג בעוצמתו? איזה אומץ ניתן לסגל ביופיוס?
- מתי בחיים שלנו נדרש "לצאת מתחת למיטה" גם אם אנחנו צעירים או חסרי כוח פורמלי?

כוח רצון פול הפחד // אברהם שטרן (יאיר)

- קטע ממכתב מאת מפקד פחתרת הלח"י (לוחמי חירות ישראל) בעת שהיה נער צעיר, מתוך 'מכתבים לרוני', מכתבים שכתב לאהובתו ואשתו לעתיד
- איך פתואר הפחד בטקסט – ומה הופך אותו לכל כך מוחשי?
 - מה מלמד הסיפור על החלטות שאנחנו מקבלים מתוך פחד או חוסר ודאות?
 - האם אומץ הוא היעדר פחד – או פעולה למרות הפחד?

בדרך // חנה סנש

חנה סנש (1921 – 7 בנובמבר 1944) הייתה לוחמת ומשוררת יהודייה, מצנחני היישוב, התנדבה לשרת בצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה נגד גרמניה הנאצית. צנחה לשטח הונגריה הכבושה, נתפסה, נחקרה בעינויים והוצאה להורג שאלות לשיחה:

- על מה מדבר השיר? איזו חוויה הוא מתאר?
- מה האתגרים שלנו בהכלת הבחירות שלנו בחיים?
- השיר מחליף את השאלה- "למה זה קרה לי" בשאלה "למה זה קורא לי", שתפו בדוגמא מהחיים "לקריאה" שקראו לכם משברי חיים.

טל אילון, גיבור ישראל

רס"ם (במיל') חיל הגנת הגבולות, מפקד כיתת הכוננות בכפר עזה. נפל בקרב בשביעי לאוקטובר בכ"ב בתשרי התשפ"ד (07 באוקטובר 2023) הסתער קדימה להציל רבים, גם אחרי שנפצע קשה, ביקש מחבריו לכיתת הכוננות שלא ינסו להצילו, אלא ימשיכו להילחם ולהציל. בן 46 בנופלו, טל הותיר אחריו אישה ושלושה ילדים, אם, אחות ושני אחים.

לצאת מתחת למיטה / דף לימוד

הלימוד מוקדש לזכרו של טל אילון

לצאת מתחת למיטה // גלי אילון

- נערה גיבורה מקיבוץ כפר עזה

בשבעה באוקטובר, כשמדינה שלמה התעוררה לתוך אסון, נולדו גם סיפורי גבורה. אחד מהם הוא סיפורה של גלי אילון, בת 15, תלמידת תיכון "אדם ואדמה" מקיבוץ כפר עזה. באותו בוקר הייתה גלי בבית סבתה. האזעקות נשמעו, ובקבוצת הוואטסאפ של בני גילה כבר ראו מחבלים שצנחו אל תוך הקיבוץ. תוך זמן קצר הבינה גלי שחוליית מחבלים נכנסה לביתה. היא ובת דודתה התחבאו מתחת למיטה, בטוחות שאלו רגעיהן האחרונים.

כאשר לוחמי יחידת דובדבן פרצו לבית, גלי שמעה אותם מדברים על הצורך לדעת היכן נמצאים המחבלים והפצועים. היא הבינה שהיא יכולה לעזור. גלי החליטה לצאת מתחת למיטה ולהכנס "מתחת לאלונקה" - לסייע בהכוונת הלוחמים.

מתוך הממ"ד, החלה לתאם עבורם מידע בזמן אמת מהקבוצות של תושבי הקיבוץ – מי נפגע, איפה יש מחבלים, היכן דרוש סיוע.

הלוחמים מספרים שגלי הפכה עבורם ל"קמב"צית" של ממש: "היא ישבה איתנו על המפה, סימנה לנו איפה יש אזרחים ומחבלים, ועזרה לנו להציל חיים." מאוחר יותר, כשהוצע לה להתפנות, גלי סירבה.

"אנחנו בסדר", אמרה, "תלכו להציל את הפצועים בקיבוץ בשכונה הצעירה." למרות הבחירה האמיצה הזו, משפחתה של גלי נפגעה – אביה, טל אילון, מפקד כיתת הכוננות של הקיבוץ, נפל בקרב כשהמשיך להילחם למרות פציעתו בקרב.

סיפורה של גלי הוא סיפור של נערה צעירה שעמדה מול פחד אדיר ובחרה לקחת אחריות, לפעול ולהציל חיים.

כוח רצון מול הפחד //

אברהם שטרן (יאיר)

בצאתנו לשמירה לא היינו מקבלים נשק, כי כל הרובים והאקדחים היו רכושם הפרטי של האכרים והם לא רצו למסור את נשקם לאחרים. אך לפעמים, בלילות אפלים, כשייללה רוח, אי-אפשר היה לא לראות ולא לשמוע, ושעות על שעות הייתי לבדי על הגבעה בלי נשק. קרה לא פעם שנדמה היה לי שמישהו מתקרב... בלילה השיחים והעצים קמים לחיים. הייתי יכול למלא עשרות עמודים בתאור הפחדים. החוק הוא כך: אם אתה שומע רשרוש, נשאל פעמים: "מי שם?" באין תשובה, ירה! פעם בלילה, כשהייתי לבדי בשמירה, שמעתי רחש קוצים וצעדים. "מי שם?" אין תשובה. "מי שם?" רחש הקוצים מתקרב. לו היה נשק ביד, הייתי יורה. מכיון שלא היה לי נשק, הלכתי לראות מי מתקרב. היה זה... עגל! מצחיק, לא? אבל המצער הוא שלו הייתי חמוש הייתי הורג את העגל, ולולא היה זה עגל, הוא היה הורג אותי. האם חיי העגל יקרים לאכר יותר מחיי?

בדרך // חנה סנש

קול קרא והלכתי,
הלכתי כי קרא הקול.
הלכתי לבל אפול,
אך על פרשת דרכים
סתמתי אזני בלובן הקר
ובכיתי כי אבדתי דבר